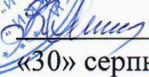

Міністерство культури та інформаційної політики України
КЗВО «Дніпровська академія» ДОР»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчально-виховної
діяльності КЗВО «Дніпровська
академія музики» ДОР»

 Віталій КАРАСЬ
«30» серпня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА
НОРМАТИВНОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ІСТОРІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ ВЧЕНЬ»

Рівень вищої освіти – другий

Ступінь вищої освіти – Магістр

Галузь знань – 02 «Культура і мистецтво»

Спеціальність – 025 «Музичне мистецтво»

Освітньо-наукова програма – «Музичне мистецтво»

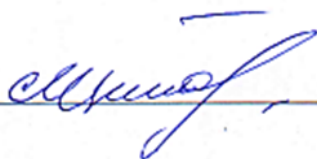
Д н і п р о
2 0 2 4

Розробник:

Сізов В.В. кандидат педагогічних наук, доцент, зав. кафедри соціально-гуманітарних дисциплін

Робоча програма нормативної навчальної дисципліни «Історія педагогічних вчень» відповідає стандарту другого рівня вищої освіти (ступінь «магістр») галузі знань 02 «Культура і мистецтво», спеціальності 025 «Музичне мистецтво», освітньо-науковій програмі «Музичне мистецтво» 2024 року, навчальним планам підготовки здобувачів освітнього ступеня «магістр» 2024 / 2025 навчального року, методичним рекомендаціям Міністерства освіти і науки України (лист 1/9-434 від 09.07.2018 року «Щодо рекомендацій з навчально-методичного забезпечення»).

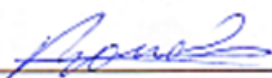
Гарант ОНП

Світлана ЩІТОВА

Робочу програму нормативної навчальної дисципліни «Історія педагогічних вчень» другого рівня вищої освіти (освітній ступінь «магістр») галузі знань 02 «Культура і мистецтво», спеціальності 025 «Музичне мистецтво» затверджено та введено в дію рішенням науково-методичної ради КЗВО «Дніпровська академія музики» ДОР» (протокол № 6 від «26» червня 2024 року).

Голова ради

Дмитро ВОЛОВИК

Робочу програму нормативної навчальної дисципліни «Історія педагогічних вчень» другого рівня вищої освіти (освітній ступінь «магістр») галузі знань 02 «Культура і мистецтво», спеціальності 025 «Музичне мистецтво» розглянуто і схвалено на засіданні кафедри соціально-гуманітарних дисциплін КЗВО «Дніпропетровська академія» ДОР» (протокол № 5 від «25» червня 2024 року).

Завідувач кафедри

Яніна СЛАВСЬКА

1. Опис навчальної дисципліни

Кількість кредитів – 4	Галузь знань – 02 «Культура і мистецтво»	Нормативна
Загальна кількість годин – 90	Спеціальність – 025 «Музичне мистецтво»	Рік підготовки – 1-й
Тижневих годин: аудиторних – 2 самостійної роботи – 2,5	Освітньо-наукова програма – «Музичне мистецтво»	Семестр –2-й
Співвідношення кількості аудиторних занять до самостійної роботи – 1/1,9	Рівень вищої освіти – другий	Лекційні заняття – 42 годин Індивідуальні заняття – –
Вид контролю – залік	Ступінь вищої освіти – «магістр»	Самостійна робота – 48 годин

2. Мета, завдання, компетентності та програмні результати навчання

2.1. Мета – формування у студентів розуміння зв'язку педагогічних явищ із суспільно-культурними відносинами епох і країни, критичніше оцінювати стан освітніх і педагогічних систем та прагнень сучасності, збуджувати живе зацікавлення педагогічними проблемами.

2.2. Завдання:

Знати:

- загальні напрями історико-педагогічного процесу, закономірності й особливості; роль видатних педагогів в теорії і практиці педагогіки;
- суттєву характеристику періодів розвитку педагогічних ідей;
- особливості, напрями, проблеми та перспективи розвитку педагогічної теорії у сучасному світі.

Вміти:

- самостійно визначити мету, завдання, методiku проведення наукового дослідження з історико-педагогічної проблематики;
 - використовувати історико-педагогічні знання у практичній педагогічній діяльності знаходити необхідну літературу для поповнення своїх теоретичних знань і проведення самостійного дослідження з педагогічних проблем;
 - творчо використовувати скарби педагогічних систем і концепцій минулого у сучасних умовах, у набутті навичок через вирішення освітніх завдань виробляти своє власне бачення розв'язку важливих соціальних проблем.
- навчаючись аналізувати, узагальнювати педагогічні системи, теорії, концепції, різноманітні школи;
- змоделювати ситуації, спрогнозувати можливі наслідки виховних впливів.

2.3. Компетентності:

Інтегральна компетентність (ІК)

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі музичної професійної діяльності та здійснення інновацій в теорії, історії музики, у педагогіці

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 2. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 9. Здатність працювати автономно.

Фахові компетентності спеціальності (ФК)

ФК 2. Усвідомлення процесів розвитку музичного мистецтва в історичному контексті у поєднанні з естетичними ідеями конкретного історичного періоду.

ФК 4. Здатність інтерпретувати художні образи у музикознавчій / виконавській / диригентській / композиторській / педагогічній діяльності.

ФК 5. Здатність збирати та аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її для теоретичної, виконавської, педагогічної інтерпретації.

ФК 6. Здатність збирати та аналізувати, синтезувати інформацію та застосовувати її для педагогічної інтерпретації.

ФК 8. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність в закладах вищої освіти музично-виконавського мистецтва, культури та педагогіки.

2.4. Програмні результати навчання:

ПРН 5. Вибудовувати концепцію та драматургію музичного твору у виконавській діяльності, створювати його індивідуальну художню інтерпретацію.

ПРН 6. Володіти музично-аналітичними навичками жанрово-стильової та образно-емоційної атрибуції музичного твору при створенні виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.

ПРН 8. Здійснювати викладання гри на інструменті / вокалу / диригування / теорії, історії музики / композиції з урахуванням потреб здобувача освіти, цілей навчання, вікових та індивідуальних особливостей здобувача.

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Вступ. Предмет, завдання, значення та структура курсу «Історія педагогічних вчень». Педагогічне вчення та її зв'язок з історією матеріальної і духовної культури. Історія педагогічних вчень як культурологічна дисципліна. Джерела історії педагогічних вчень, їх класифікація.

Тема 2. Педагогічні вчення в державах стародавнього світу, середньовічній Європі, в епоху Відродження та Реформації. Освітньо-виховні системи у державах Стародавньої Греції і Рима. Педагогічні ідеї Демокрита, Сократа, Платона, Аристотеля, М.Ф. Квінтіліана. Загальна характеристика виховання й освіти епохи середньовіччя у Європі. Педагогічні ідеї європейського Відродження (XVI–XVII ст.) Основні ознаки педагогіки епохи гуманізму. Педагогічні ідеї педагогів-гуманістів (М.Монтень, Т. Мор, Т. Кампанелла). Педагогічні ідеї у період Реформації. Характеристика єзуїтського виховання й освіти.

Тема 3. Педагогічна система Яна Амоса Коменського. Коменський і демократичний рух XVII ст. Основні риси і суперечності світогляду. Педагогічна теорія Коменського як частка плану вдосконалення людства. Загальна мета і завдання виховання “Велика дидактика” – теоретичне обґрунтування педагогіки нового часу. Принципи природовідповідності та народності виховання – методологічна основа педагогічної теорії Коменського. Вчення про школу.

Принципи побудови системи шкільної освіти. Вікова періодизація. Структура навчальних закладів, зміст освіти в них та вимоги до організації їх діяльності. Дидактичні погляди Коменського. Сутність процесу навчання і завдання освіти. Вимоги до визначення змісту освіти. Принципи навчання. “Золоте правило дидактики”. Проблема організації шкільного навчання. Обґрунтування класно-урочної системи. Вимоги до уроку. Методи і правила навчання. Проблема підручника та вимоги до нього. Характеристика підручників, складених Коменським. Проблеми виховання і дисципліни у педагогічній теорії Коменського. Завдання, засоби та методи морального виховання. Проблема шкільної дисципліни. Коменський про педагогічну професію і вимоги до вчителя.

Тема 4. Педагогічні вчення та педагогічна думка в Європі XVII–XVIII ст. Педагогічні ідеї французького Просвітництва XVIII ст. Педагогічна теорія Ж.-Ж. Руссо, загальні принципи розробленої ним виховної системи. Освітній абсолютизм в Європі. Новаторський характер ідей Ж.-Ж. Руссо. Ж.-Ж. Руссо. про виховання жінок. Проблеми народної освіти у період французької революції кінця XVIII ст. Особливості народної освіти в країнах Західної Європи XVII–XVIII ст. Моніторіальна система Бель-Ланкастера.

Тема 5. Становлення та розвиток педагогічних ідей у країнах Західної Європи у XIX ст. Педагогічна система Й. Песталоцці. Соціологічні, психологічні та загальнопедагогічні основи ідей Песталоцці. Принцип природовідповідності. Теорія елементарної освіти. Дидактичні погляди, започаткування теорії формальної освіти. Зміст і методи розумового, морального, фізичного і трудового виховання. Методика початкового навчання. Проблема поєднання навчання з продуктивною працею учнів. Проблема взаємодії сім’ї і школи у вихованні дітей, пріоритетність родинного виховання. Песталоцці про вчителя. Педагогічні погляди А. Дістервега. Загальнопедагогічні ідеї. Обґрунтування методологічних принципів виховання у творах Дістервега. Дидактика розвивального навчання. Дістервег про вчителя і його підготовку. Педагогічна теорія Й. Гербарта. Розробка Гербартом методологічних засад педагогіки. Теорія багатостороннього інтересу. Структура процесу навчання і його формальні ступені. Вчення про методи навчання. Ідея виховуючого навчання. Основні засоби керування дітьми. Система морального виховання. Педагогічне вчення Ф. Фребеля. Фребель про дошкільне виховання.

Тема 6. Педагогічна система К. Д. Ушинського. Новаторство та педагогічна творчість К. Д. Ушинського. Теоретичне обґрунтування педагогіки. Ушинський про педагогіку як науку і як мистецтво виховання. Проблема цілей виховання у працях Ушинського. Принцип народності виховання. Розробка Ушинським наукових засад національного виховання. Ушинський про рідну мову. Реалізація у спадщині Ушинського традицій народної педагогіки. Дидактичні погляди Ушинського. Основні закономірності процесу навчання. Вчення про ступені пізнання. Ушинський про формальну і матеріальну цілі навчання. Основні функції навчання. Новаторство Ушинського у розробці дидактичних принципів. Удосконалення класно-урочної системи навчання. Типи і структура уроків. Розробка методів навчання. Вимоги до підручників.

Характеристика підручників, складених Ушинським: “Рідне слово”, “Дитячий світ”. Ушинський про гармонійний розвиток особистості

Тема 7. Прогресивна педагогічні вчення Східної Європи у кінці XIX-XX ст. Теорія вільного виховання. Педагогічні погляди П. Лесгафта, С. Шацького.

Тема 8. Реформаторська педагогіка зарубіжних країн у кінці XIX-XX ст. Педагогічний традиціоналізм. Основні наукові напрямки зарубіжної реформаторської педагогіки кінця XIX – поч. XX ст. і їх характеристика (педагогіка “вільного виховання”, експериментальна педагогіка, педагогіка прагматизму, педагогіка “громадянського виховання” і “трудової школи”, теорія “нового” виховання і “нових шкіл”). Педагогічна система М. Монтесорі. Експериментальна педагогіка та її представники. Зародження педології – наукового дитинознавства. Прагматична педагогіка. Педагогічні ідеї Дж. Дьюї. Теорія “громадянського виховання” і “трудової школи” Г. Кершенштейнера. Педагогіка “нового виховання” і “нових шкіл”.

Тема 9. Розвиток педагогічних ідей і теорій в Україні у XX ст. Педагогічні ідеї в Україні у першій половині XX ст. (С. Русова, П. Блонського, Г. Ващенко та ін). Вчення про виховний дитячий колектив. Проблема виховання свідомої дисципліни. Питання трудового виховання дітей та поєднання навчання із продуктивною працею. Виховання дітей в сім’ї. Проблема проектування людини. Питання формування культури розумової праці школярів. Всебічний і гармонійний розвиток особистості як основа виховання дитини. Новаторська педагогіка 80-90-х років (В. Шаталов, М. Гузик, О. Захаренко та ін.).

Тема 10. Законодавство України про вищу освіту. Закон України про вищу освіту. Загальні тенденції розвитку педагогіки у сучасної України.

2. Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назва розділу і теми	Кількість годин				
	Усього	У тому числі			
		Лекції	Практ.	Лабор.	Індив
Тема 1. Вступ.	4	2			2
Тема 2. Педагогічні вчення в державах стародавнього світу, середньовічній Європі, в епоху Відродження та Реформації	8	6			2
Тема 3. Педагогічна система Яна Амоса Коменського	8	4			4
Тема 4. Педагогічні вчення та педагогічна думка у Європі XVII–XVIII ст.	8	4			4
Тема 5. Становлення та розвиток педагогічних ідей у странах Західної Європи у XIX ст.	8	4			4

Тема 6. Педагогічна система К.Д. Ушинського.	8	4				4
Тема 7. Прогресивна педагогічні вчення Східної Європи у кінці XIX-XX ст.	8	4				4
Тема 8. Реформаторська педагогіка зарубіжних країн у кінці XIX-XX ст.	12	6				6
Тема 9. Розвиток педагогічних ідей і теорій в Україні у XX ст.	12	4				8
Тема 10. Законодавство України про вищу освіту	12	2				10
Семестровий контроль	2	2				
Всього годин	90	42				48

**5. Теми практичних занять
навчальним планом не передбачені**

**6. Теми лабораторних занять
навчальним планом не передбачені**

**7. Теми індивідуальних занять
навчальним планом не передбачені**

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Завдання
1	Тема 1. Вступ.	1.Визначити предмет і завдання історії педагогіки. 2.Конкретизувати структуру курсу та його джерела, зв'язок з іншими наукам
2	Тема 2. Педагогічні вчення в державих стародавнього світу, середньовічній Європі, в епоху Відродження та Реформації	1.У чому полягає різниця між афінським і спартанським полісним вихованням? 2. Які зміни в культурно-освітній традиції Давньої Греції відбулися в епоху еллінізму? 3. Охарактеризуйте систему шкіл Давнього Риму. 4. Що можна використати з досвіду давнього Сходу в сучасній педагогіці та освіті? Відповідь обґрунтуйте. 5. Підготуйте навчальну доповідь на тему: Педагогічні погляди давньогрецького (або: давньоримського) філософа (за вибором)". 6.Особливості розвитку філософсько-педагогічної думки в епоху Середньовіччя у Західній Європі. 7. Основна відмінність між церковними та міськими середньовічними школами? 8. Які традиції системи лицарського виховання ви вважаєте актуальними для сьогодення виховної практики?

		<p>9. Якими привілеями володіли середньовічні університети?</p> <p>10. Поясніть, чому в середньовічних університетах термін навчання чітко не визначався. Чи є приклади такого факту в сучасності?</p> <p>11. Охарактеризуйте загальні педагогічні ідеї епохи Відродження, обґрунтуйте історичні умови їх формування.</p> <p>12. Користуючись педагогічною хрестоматією або повними виданнями творів, підготуйте навчальне повідомлення на одну з тем:</p> <p>а) „Ідея поєднання виробничої праці та всезагальної освіти Томаса Мора;</p> <p>б) Реалізація наочного навчання з позицій Томазо Кампанелли”</p>
3	Тема 3. Педагогічна система Яна Амоса Коменського	<p>1. Принцип природовідповідності Я.А. Коменського та Ж.Ж. Руссо: порівняльний аналіз.</p> <p>2. Порівняння вікової періодизації розвитку особистості Я.А. Коменського та Ж.Ж. Руссо.</p> <p>3. Моральне виховання за Я.А. Коменським і сучасне моральне виховання.</p> <p>4. Дидактичні погляди Я.А. Коменського і сучасність.</p> <p>5. Педагогічна теорія Я.А. Коменського та використання її елементів у музичному навчанні і вихованні.</p>
4	Тема 4. Педагогічні вчення та педагогічна думка у Європі ХУІІ – ХУІІІ ст.	<p>Педагогічна теорія Ж.-Ж. Руссо, загальні принципи розробленої ним виховної системи. Освітній абсолютизм у Європі. Новаторський характер ідей Ж.-Ж. Руссо. Ж.-Ж. Руссо. Про виховання жінок. Сутність Моніторіальної системи освіти Бель-Ланкастера.</p>
5	Тема 5. Становлення та розвиток педагогічних ідей у країнах Західної Європи у ХІХ ст.	<p>1. Охарактеризуйте, які нові, науково-методичні знахідки обґрунтував Й.Г. Песталоцці у своїх творах і педагогічній діяльності.</p> <p>2. Проаналізуйте погляди Й.Г. Песталоцці на роль вчителя, сім'ї у становленні особистості дитини.</p> <p>3. Доведіть, які, на Вашу думку, теоретичні та практико-методичні положення, висунуті і обґрунтовані Й.Г. Песталоцці, є актуальними та можуть бути використані з метою модернізації сучасної системи освіти в Україні.</p> <p>4. Доведіть, які педагогічні ідеї Й.Песталоцці можливо використовувати у педагогічній діяльності з студентами музичних освітніх закладів?</p>
6	Тема 6. Педагогічна система К.Д. Ушинського.	<p>2. У чому сутність антропологічного розуміння К.Д.Ушинським?</p> <p>3. Які вимоги до уроку і домашньої самостійної роботи сформулював К.Д.Ушинський?</p> <p>4. Назвіть групи методів навчання, виділенні К.Д.Ушинським.</p>

		<p>5. Які вимоги до особистості вчителя висловлював славетний просвітник?</p> <p>6. Які навчальні книги підготував К.Д.Ушинський? У чому полягала новизна цих книг?</p> <p>7. Користуючись роботами К.Д.Ушинського, складіть логічну схему «Система підготовки педагогічних кадрів у творчій спадщині К.Д.Ушинського».</p> <p>8. Які педагогічні ідеї К.Д. Ушинського можна реалізувати у сучасній музичній освіті?</p>
7	Тема 7. Прогресивна педагогічна вчення Східної Європи у кінці XIX-XX ст.	<p>1. Узагальнити гуманістичні ідеї реформаторської педагогіки, актуальні для сьогодення України.</p> <p>2. Педагогічні погляди П. Лесгафта, С. Шацького.</p>
8	Тема 8. Реформаторська педагогіка зарубіжних країн у кінці XIX–XX ст.	<p>1. Проведіть паралелі між провідними чинниками виховної системи теорії “нового” виховання і “нових шкіл” і завданнями сучасної школи у формуванні особистості.</p> <p>2. Узагальнити нові тенденції у педагогічній теорії і практиці зарубіжних країн у кін. XIX – поч. XX ст. (педагогіка “вільного виховання”, експериментальна педагогіка, педагогіка прагматизму, педагогіка “громадянського виховання” і “трудова школа”, теорія “нового” виховання і “нових шкіл”), можливість використання їх елементів у сучасній музичній освіті.</p>
9	Тема 9. Розвиток педагогічних ідей і теорій в Україні у XX ст.	<p>1. Проаналізувати педагогічні пошуки П.П.Блонського і Г. Ващенко.</p> <p>2. Педагогічні ідеї П.П.Блонського і Г. Ващенко та, можливість їх використання у музичній освіті та вихованні.</p> <p>2. Сформулюйте принципи побудови системи самоврядування, яка була запропонована педагогом і використовувалася в колонії та комуні. Чи була вона, на ваш погляд, демократичною і гуманною.</p> <p>3. Проаналізуйте основні недоліки створення шкіл нового типу в 90-ті роки XX ст.</p> <p>4. Новаторська педагогіка другий половині XX століття й сучасна музична освіта в Україні.</p>
10	Тема 10. Законодавство України про вищу освіту	Закон України «Про вищу освіту»: сутність, структура, головна ідея за змістом, як напрями розвитку вищої освіти у суспільстві.

9. Індивідуальні завдання навчальним планом не передбачені

10. Методи та технології навчання

Вивчення нормативної навчальної дисципліни «Історія педагогічних вчень» передбачає поєднання різних методів і технологій викладання. Серед них – активні, вербальні, наочні, практичні, проблемно-пошукові, дослідницькі, аналітичні, репродуктивні, розвивальні, індуктивні та дедуктивні.

11. Форми, методи та критерії оцінювання

Методи оцінювання запланованих програмних результатів навчання: перевірка засвоєння матеріалу вибіркових тем курсу згідно з тематичним планом шляхом виконання самостійних та практичних завдань. *Поточний контроль*: метод усного контролю: співбесіда, фронтальне опитування, підготовка доповідей та ін. Методи письмового контролю: тестові завдання, виконання контрольних робіт, виконання рефератів та ін. *Підсумковий контроль*: залік наприкінці II семестру.

Питання для підсумкового контролю

1. Предмет, завдання, значення та структура курсу «Історія педагогічних вчень».
2. Педагогічне вчення та її зв'язок з історією матеріальної і духовної культури.
3. Історія педагогічних вчень як культурологічна дисципліна. Джерела історії педагогічних вчень, їх класифікація.
4. Освітньо-виховні системи у державах Стародавньої Греції і Рима. Педагогічні ідеї Демокрита, Сократа, Платона, Аристотеля, М.Ф. Квінтіліана.
5. Загальна характеристика виховання й освіти епохи середньовіччя у Європі.
6. Педагогічні ідеї європейського Відродження (XIV–XVI ст.)
7. Основні ознаки педагогіки епохи гуманізму.
8. Педагогічні ідеї педагогів-гуманістів (М. Монтень, Т. Мор, Т. Кампанелла).
9. Педагогічні ідеї у період Реформації. Характеристика єзуїтського виховання й освіти.
10. Педагогічна система Яна Амоса Коменського
11. Коменський і демократичний рух XVII ст. Основні риси і суперечності світогляду.
12. “Велика дидактика” – теоретичне обґрунтування педагогіки нового часу. “Золоте правило дидактики”.
13. Принципи природовідповідності та народності виховання – методологічна основа педагогічної теорії Коменського.
14. Вчення про школу. Принципи побудови системи шкільної освіти. Вікова періодизація. Структура навчальних закладів, зміст освіти в них та вимоги до організації їх діяльності.
15. Дидактичні погляди Коменського. Сутність процесу навчання і завдання освіти. Вимоги до визначення змісту освіти. Принципи навчання. Методи і правила навчання.
16. Педагогічні ідеї Французького Просвітництва XVIII ст.
17. Педагогічна теорія Ж.-Ж. Руссо, загальні принципи розробленої ним виховної системи.
18. Педагогічна система Й. Песталоцці. Соціологічні, психологічні та загальнопедагогічні основи ідей Песталоцці.
19. Принцип природовідповідності Песталоцці. Теорія елементарної освіти, започаткування теорії формальної освіти. Зміст і методи розумового, морального, фізичного і трудового виховання.

20. Педагогічні погляди А. Дістервега. Загальнопедагогічні ідеї. Обґрунтування методологічних принципів виховання у творах Дістервега.
21. А. Дістервег та його дидактика розвивального навчання.
 20. Педагогічна теорія Й. Гербарта. Розробка Гербартом методологічних засад педагогіки. Теорія багатостороннього інтересу.
22. Педагогічне вчення Ф.Фребеля. Фребель про дошкільне виховання.
23. Педагогічна система К. Д. Ушинського.
24. Ушинський про педагогіку як науку і як мистецтво виховання. Проблема цілей виховання у працях Ушинського.
25. Ушинський та принцип народності виховання. Розробка Ушинським наукових засад національного виховання.
26. Дидактичні погляди Ушинського. Основні закономірності процесу навчання.
 - Новаторство Ушинського у розробці дидактичних принципів. Удосконалення класно-урочної системи навчання. Типи і структура уроків. Розробка методів навчання.
27. Теорія вільного виховання.
28. Педагогічні погляди П. Лесгафта, С. Шацького.
29. Основні наукові напрямки зарубіжної реформаторської педагогіки кінця ХІХ – поч. ХХ ст. і їх характеристика (педагогіка “вільного виховання“, експериментальна педагогіка, педагогіка прагматизму, педагогіка “громадянського виховання“ і “трудової школи“, теорія “нового“ виховання і “нових шкіл“).
30. Педагогічна система М.Монтессорі.
31. Експериментальна педагогіка та її представники. Зародження педології – наукового дитинознавства.
32. Прагматична педагогіка. Педагогічні ідеї Дж. Дьюї.
33. Теорія “громадянського виховання” і “трудової школи” Г. Кершенштейнера.
34. Проблема виховання свідомої дисципліни. Питання трудового виховання дітей та поєднання навчання із продуктивною працею.
35. Педагогічні ідеї В. О.Сухомлинського. Сухомлинський і народна педагогіка.
36. Питання формування культури розумової праці школярів у спадщині В.Сухомлинського. Всебічний і гармонійний розвиток особистості як основа виховання дитини.
37. Новаторська педагогіка 80-90-х років ХХ ст. (В.Шаталов, М.Гузик, О.Захаренко та ін.).
38. Закон України про вищу освіту. Загальні тенденції розвитку педагогіки у сучасній Україні.

Кафедрою соціально-гуманітарних дисциплін, на основі навчально-методичних рекомендацій 2021 року, встановлені такі **критерії оцінювання** знань і компетентностей здобувачів з навчальної дисципліни:

Рівнева оцінка	Підстави для встановлення конкретної оцінки за виконану роботу, виявлені знання і вміння студента
Зараховано	(відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок) Студент глибоко й впевнено засвоїв весь матеріал, послідовно, логічно вірно його відтворює, може пов'язати теоретичні та практичні сторони дисципліни, вільно відповідає на нестандартні запитання, показує знання монографічного матеріалу, вірно обґрунтовує наукові поняття, володіє навичками виконання практичних завдань, виявляє вміння самостійно узагальнювати матеріал.
Не зараховано	Студент не володіє знаннями щодо значної частини програмного матеріалу, припускається суттєвих помилок, з великими труднощами виконує практичну роботу.

12. Методичне забезпечення

12.1 Друковані та електронні матеріали.

12.3 Робоча програма з дисципліни.

12.4 Силабус дисципліни

13. Рекомендована література

Основна

1. Гончаренко С.У. Український педагогічний словник. К.: Либідь, 2017. 376 с.
2. Зайченко І.В. Історія педагогіки. У двох книгах. Книга І. Історія зарубіжної педагогіки: [навч. пос.]. К.: Слово, 2020. 624 с.
3. Зайченко І.В. Історія педагогіки. У двох книгах. Книга II. Школа, освіта і педагогічна думка в Україні: [навч. пос.] К.: Слово, 2018. 1032 с.
4. Історія української школи і педагогіки: хрестоматія / [упоряд. Любар О.О.; ред. Кремень В.Г.]. К.: Знання, 2023. 766 с. (Серія «Вища освіта XXI століття»).
5. Коваленко Є.І. Історія зарубіжної педагогіки: хрестоматія [для студ. вищ. навч. зал.] / Є.І.Коваленко, К.: Центр навчальної літератури, 2016. 664 с.
6. Левківський М.В. Історія педагогіки/ К: Центр навчальної літератури, 2018. 190 с.
7. Українська педагогіка в персоналіях: у 2 т. / [укл. О.В. Сухомлинська, Н.П. Дічек, Т.О.Самоплавська / За ред. О.В. Сухомлинської]. К.: Либідь, 2015. Кн. 2: XX ст. 2015. 552 с.

Допоміжна:

1. Левківський М.В. Історія педагогіки К.: центр учбової літератури, 2021. 190 с.
2. Лузан П.Г. Васюк О.В. Історія педагогіки та освіти в Україні: Навч. пос. 2 ге вид., доп. і перероб. К., ДАККІН, 2012. 296 с.
3. Петренко М. Особливості індивідуального навчання у педагогічній системі Хелен Паркхерст. *Актуальні питання гуманітарних наук*. вип. 10. Дрогобич, 2014. С. 250–264.
4. Сізов В.В. Sociological aspect of the European humanistic pedagogical model formation from from a viewpoint of the pedagogy history. *Духовність*

- особистості: методологія, теорія і практика: Збірник наукових праць. Вип. 6 (81). Сєверодонецьк: вид-во СНУ ім В. Даля, 2017. С. 199–209.*
5. Keiler, P. (2012). “*Cultural-Historical Theory*” and “*Cultural-Historical School*”: *From Myth (Back) to Reality*) *Psychological Journal. No 1*, С. 1–33. URL:<https://marxismocritico.files.wordpress.com/2013/02/2012n1a1-1.pdf>
Dubna
 6. Sizov V.V. Sociological aspect of the European humanistic pedagogical model from a viewpoint of the pedagogical history. *Духовність особистості: методологія, теорія і практика: Збірник наукових праць / гол. редактор Г.П. Шевченко. Вип. 6 (81). Сєверодонецьк: вид-во СНУ ім. В. Даля, 2017. С. 199–209.*
 7. Weber M. Selected works / M. Weber. Translation from German / Compiler, general editorship and afterword of Yu. N. Davydova; Foreword of P. P. Gaidenko. М: Progress, 1990. 808 p.

10. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Благодійний фонд «Бібліотечна країна». URL : <https://livelibrary.com.ua/>
2. [www. Pedagogy.webukr.net](http://www.Pedagogy.webukr.net)
3. [www. Megalib. com. ua](http://www.Megalib.com.ua)
4. [www. Pedagogika. Vcoz.ua](http://www.Pedagogika.Vcoz.ua)
5. Дніпропетровська обласна універсальна бібліотека. URL: www.libr.dp.ua